

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Karolína Žitková

Název práce: „Město ve mně“ aneb Místo a ne-místo v životě mladistvých žijících v sociálním vyloučení

Oponoval: Mgr. Petr Kupka, Ph.D.

Diplomová práce Karoliny Žitkové pojednává o významech místa a prostoru v každodennosti mladistvých žijících v sociálním vyloučení. Teoreticky je práce ukotvena v urbání antropologii, přičemž využívá analytický aparát Marka Augého (místo a ne-místo) a Loíca Wacqanta (teritoriální stigmatizace). Jádrem práce pak tvoří analýza praktik vmísťování se mladých žen obývajících městské prostory Plzně chápaných jako „cigánské“ do městských prostorů chápaných jako „ne-cigánské“. Toto jádro je založeno na etnografickém výzkumu, který autorka realizovala souběžně se svou profesí sociální pracovníce.

Práci lze obecně hodnotit jako velmi povedenou, a to jak z teoretického, tak analytického hlediska. Diplomantka sestavila střízlivý analytický aparát, který kreativně přizpůsobila svému záměru analyzovat konkrétní praktiky mladých žen při vyrovnávání se s etno-teritoriální stigmatizací. Tyto praktiky definuje prostřednictvím pěti strategií, které lze vzájemně kombinovat: strategie úpravy celkového vzhledu, strategie genderu, strategie velikosti skupiny, komunikační strategie a strategie popření (ethnicity). V tomto ohledu není práci co vytknout.

Celkový dojem z práce však snižuje několik nedodělků. Analytické shrnutí vmísťovacích strategií (v textu na s. 62-63) by zasloužilo pečlivější konceptuální zpracování. Autorka sice používá k popsání vmísťovacích praktik výraz „strategie“, na jiných místech (např. s. 66) však hovoří o „taktizování“. Jednotlivé strategie navíc diplomantka vzájemně neodlišuje. Není proto úplně jasné, jak se liší například „strategie úpravy vzhledu“ od „strategie popření (ethnicity)“. Nabízí se proto pochybnost, jestli „strategie“ nejsou ve skutečnosti „taktikami“ společnými pro jednu strategii „popření ethnicity“.

Stejně tak by práci slušelo i pregnantnější vztázení k teorii vedené otázkou „co nám vmísťovací strategie vyloučených mladistvých říkají o charakteru sociálního vyloučení v ČR?“ Autorka sice píše, že „vmísťovací strategie jsou výsledkem všeobecného prosazování hodnot majoritní společnosti...“ (str. 66), nicméně podobné teze jsou spíše obecným konstatováním než analytickým vysvětlením propojující data s teorií. Na základě etnografických dat, které autorka v práci představila, by se totiž dalo třeba říci, že vmísťovací strategie marginalizované mládeže odhalují různé úrovně českého anticiganismu (estetika,

jazyk, gender, skupinová identita). Jinými slovy, práci podle mého názoru chybí poslední analytický krok, který by použitou teorií a zjištění soustředil na jednom místě a vzájemně je konfrontoval.

Nejvýraznější slabinou práce je však její metodologická část. Metodologická kapitola má spíše charakter úvodu do kvalitativních metod výzkumu než objasnění vlastního výzkumného postupu. Z kapitoly není jasné, jak dlouho strávila v terénu „jako výzkumnice“, kolik rozhovorů diplomantka v průběhu výzkumu realizovala, jak se v praxi lišila realizace polostrukturovaných a narativních rozhovorů a podobně. Různé metodologické poznámky jsou roztrženy po celém textu, nicméně mají spíše sebereflektivní charakter a netýkají se samotného datového korpusu. To analytickou váhu celé práce trochu snižuje. **K obhajobě tedy diplomantce doporučuji, aby konstrukci svých dat ozřejmila.**

Z formálního hlediska je práce ucházející. V práci se sice vyskytuje několik překlepů či nedokončených vět, ty však četbu nijak zásadně neomezují.

Navzdory výše uvedeným připomínkám navrhuji diplomantce hodnocení **výborně**, neboť kvality práce výrazně převažují její nedostatky. Zároveň doporučuji diplomantce zvážit doktorské studium antropologie.

Datum: 24. 5. 2019

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie